

Motion till riksdagen

1989/90:Ub65

av Anita Johansson m.fl. (s)

med anledning av prop. 1989/90:90 om forskning

I den forskningspolitiska propositionen föreslås att verksamheten vid statens bakteriologiska laboratorium (SBL) knyts till Karolinska institutet (KI). I ett första steg föreslås inrättande av tre professorer vid KI och överföring av 4,5 milj. kr. från SBL till KI.

Det anges i propositionen att SBL "är det nationella expertorganet för smittskyddet, och att det är viktigt att vidareutveckla laboratoriets kompetens inom smittskyddsområdet. Detta förutsätter en samordning med annan kvalificerad forskning och då främst med den som bedrivs vid Karolinska institutet". Men det är viktigt att framhålla att ett fullgörande av smittskyddsfunktionen även kräver tillgång till adekvata laboratorieprover för analys på SBL. Det finns en klar risk för att den kunskap går förlorad som krävs för att upprätthålla ett effektivt smittskydd om verksamheten inte har ett rikt flöde av laboratorieprover inom hela det mikrobiologiska fältet.

Det måste således anses som ytterst väsentligt att SBL:s smittskyddsfunktion inte enbart samordnas med den forskning som sker inom KI, utan även med den centrallaboratieverksamhet inom den kliniska mikrobiologin som bedrivs vid landstingets olika sjukvårdsinrättningar. Många prover från både friska och sjuka är en förutsättning för att centrallaboratiefunktionen skall kunna upprätthållas. Fram till början av 1980-talet analyserades ett stort antal laboratorieprover inom både immunologi, bakteriologi och virologi vid SBL. Sedermera har sjukvårdslaboratorierna runt om i landet byggts ut och flertalet prover tas nu om hand lokalt. I Stockholm är detta helt genomfört, samtliga prover inom Stockholms läns landsting (SLL) omhändertas vid de kliniskt mikrobiologiska laboratorierna. Karolinska sjukhuset har en centralfunktion för Stockholms norra delar, Huddinge sjukhus för de södra. Detta innebär att en viktig resurs för upprätthållande av adekvat smittskyddsfunktion gått förlorad vid SBL.

Inom SBL finns även ett centrallaboratorium för mikrobiologi – Stockholms stads mikrobiologiska centrallaboratorium (SMCL). Detta laboratorium planeras att avvecklas. Den immunologiska verksamheten flyttades till det kliniskt immunologiska laboratoriet vid Huddinge sjukhus redan i början på 1980-talet, det virologiska laboratoriet, med forskning främst inom HIV-området, kommer att under 1990 överföras till Huddinge sjukhus för att där samordnas med KI:s nyrinrättade institution för klinisk virologi. Ämnesföreträdare kommer att utses under våren 1990.

Vid SBL bedrivs, som framgår av den forskningspolitiska propositionen, aktiv forskning av internationellt framstående karaktär inom HIV/AIDS-området. En stor del av SBL:s verksamhet har kommit att koncentreras till HIV-området sedan kraven på mikrobiologisk rutindiagnostik avtagit under de senaste åren. Forskningen vid SBL har redan nära och effektiva kontakter med KI, dels genom direkt samarbete, dels genom att KI:s virologiska institution har lokaler inom SBL och även genom att den nytillträdde chefen för SBL, Hans Wigzell, också är professor i immunologi vid KI.

De HIV-infekterade individerna kontrolleras och de AIDS-sjuka patienterna vårdas vid Roslagstulls sjukhus. Här finns i dag KI:s institution för infektionssjukdomar. Även vid denna KI-institution är forskningen kring HIV-infektioner central. Roslagstulls sjukhus kommer att upphöra att fungera som akutsjukhus inom kort. Både infektionsklinik och KI-institution kommer att flytta till nybyggda lokaler vid Huddinge sjukhus. Det förutsätts att den parasitologiska verksamhet som i dag bedrivs vid Roslagstulls sjukhus, men i SBL-regi, flyttas till Huddinge även den. Självklart bör ett parasitologiskt rutindiagnostiskt laboratorium finnas i omedelbar närhet till infektionskliniken även i framtiden.

Vid Huddinge sjukhus planeras inrättande av ett kliniskt mikrobiologiskt centrum. Här finns redan omfattande verksamhet inom klinisk immunologi och bakteriologi samt inrättas inom kort inom virologi och infektionssjukdomar. Landstinget har dessutom initierat och stött inrättandet av Centrum för bioteknik (CBT) vid Huddinge sjukhus. Det är av mycket stor vikt för den framtida utvecklingen inom mikrobiologisk forskning och diagnostik att nya molekylärbiologiska metoder kan utnyttjas på ett adekvat sätt. Redan i dag finns således ett effektivt och framgångsrikt samarbete mellan SLL och KI inom det mikrobiologiska området på Huddinge sjukhus.

Vid flera tidigare tillfällen har framhållits att en effektiv smittskyddsfunktion kräver tillgång till laborieprover från både friska och sjuka. Av denna anledning är ett nära samarbete mellan SBL och sjukvårdande verksamhet ett krav. När SBL-verksamheten skall knytas till KI är det därför adekvat att man tar ställning till att inte bara samordna verksamheterna, utan även till en samlokalisering av SBL med KI:s institutioner/SLL:s laborier.

I ett första steg planeras inrättande av tre professurer i smittskydd, särskilt klinisk immunologi, i smittskydd, särskilt klinisk virologi samt i smittskydd, särskilt klinisk parasitologi. Det synes ofrånkomligt att i detta sammanhang ta beslut om att en framtida samverkan mellan SBL, KI och SLL organiseras på ett optimalt sätt. KI och SLL har ett mycket effektivt samarbete vid de två stora universitetssjukhusen i Stockholm. KI:s infektionsklinik kommer inom kort att flytta till Huddinge sjukhus. I lär planeras även inrättande av ett kliniskt mikrobiologiskt centrum med både KI:s och SLL:s verksamheter inom klinisk virologi och klinisk immunologi. Det är således logiskt att SBL:s smittskyddsfunktion samordnas genom samlokalisering med SLL:s mikrobiologiska laboratorium och med KI:s institutioner inom klinisk immunologi och virologi vid Huddinge sjukhus. Den parasitologiska smittskyddsfunktionen bör även i fortsättningen samlokaliseras med den centrala infektionskliniken.

Hemställan

Mot. 1989/90
Ub65

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en samlokalisering av SBL med KI:s institutioner och SLL:s laboratorier.

Stockholm den 20 mars 1990

Anita Johansson (s)

Sören Lekberg (s)

Björn Ericson (s)

Sylvia Pettersson (s)